

รายงานการวิจัย

ผลการพัฒนาผู้บกพร่องทางสติปัญญาสู่การทำงานในสถานประกอบการ
The Effect of Development on Intellectual Disabilities People
for Working in the Workplace

โดย

นางสาวศิริโรรัตน์ นาคทองแก้ว
นางสาวจารุพัชร ฉลาดแพทย์

กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ สถาบันราชานุกูล
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ผลการพัฒนาผู้บกพร่องทางสติปัญญาสู่การทำงานในสถานประกอบการ” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed methodology) โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังทดลอง (One Group Pre-test Post-test Design) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการพัฒนาผู้บกพร่องทางสติปัญญาสู่การทำงานด้วยโปรแกรมพัฒนาทักษะพื้นฐานการทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา สำหรับผู้ฝึกสอนงาน และศึกษาเจตคติของผู้บกพร่องทางสติปัญญา นายจ้าง/หัวหน้างาน/เพื่อนร่วมงาน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการทำงานของผู้บกพร่องทางสติปัญญาหลังเข้าทำงานในสถานประกอบการ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บกพร่องทางสติปัญญา อายุ 18-25 ปี ที่ผ่านการประเมินทักษะพื้นฐานการทำงานก่อนรับเข้าโครงการฯ โดยใช้แบบประเมินความพร้อมก่อนรับเข้าทดลองปฏิบัติงานในระดับปานกลางขึ้นไป และฝึกอบรมในโครงการทดลองจ้างงานผู้บกพร่องทางสติปัญญา กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ สถาบันราชานุกูล ในช่วงปีพ.ศ. 2562 จำนวน 15 คน, นายจ้าง หรือหัวหน้างาน หรือเพื่อนร่วมงานในสถานประกอบการที่รับผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าทำงาน จำนวน 15 คน และ ผู้ปกครองผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ประเมินทักษะการปรับตัวทางสังคมและทักษะพื้นฐานในการทำงาน ประเมินก่อน-หลัง และหลังการไปทำงานในสถานประกอบการ เป็นระยะเวลา 3 เดือน แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บกพร่องทางสติปัญญา นายจ้าง/หัวหน้างาน/เพื่อนร่วมงาน และผู้ปกครองเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการทำงานและผู้บกพร่องทางสติปัญญา และการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อโปรแกรมพัฒนาทักษะพื้นฐานการทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา การนำประโยชน์ไปใช้ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาและขยายผลโปรแกรม การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) การแจกแจงความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติการวิเคราะห์เชิงแบบพรรณนา เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย Friedman Test และหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนและหลังฝึกด้วย Post HOC. Test

ผลการศึกษาพบว่า ก่อน-หลังการฝึกอบรมโดยใช้โปรแกรมพัฒนาทักษะพื้นฐานการทำงานในการฝึกและหลังการไปทำงานในสถานประกอบการ เป็นระยะเวลา 3 เดือน ผู้บกพร่องทางสติปัญญามีทักษะการปรับตัวทางสังคมและทักษะพื้นฐานในการทำงาน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$ ผู้บกพร่องทางสติปัญญามีเจตคติเกี่ยวกับการทำงานในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$) ผู้ปกครองมีเจตคติเกี่ยวกับการทำงานของผู้บกพร่องทางสติปัญญาในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.60$) นายจ้าง/หัวหน้างาน/เพื่อนร่วมงานมีเจตคติเกี่ยวกับการทำงานของผู้บกพร่องทางสติปัญญาในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$)

โปรแกรมพัฒนาทักษะพื้นฐานการทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา สำหรับผู้ฝึกสอนงานสามารถใช้ได้ผลกับการพัฒนาผู้บกพร่องทางสติปัญญาสู่การทำงานในสถานประกอบการ อย่างไรก็ตามต้องมีการติดตามผลและให้คำแนะนำแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา ผู้ปกครอง นายจ้าง/หัวหน้างาน/เพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้บกพร่องทางสติปัญญามีทักษะการปรับตัวทางสังคมและทักษะพื้นฐานใน

การทำงานมากขึ้นและได้รับการจ้างงานอย่างยั่งยืน รวมทั้งมีการพัฒนากิจกรรมการฝึกในโปรแกรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้างและตลาดแรงงานต่อไป

คำสำคัญ: โปรแกรมพัฒนาทักษะพื้นฐานการทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา

Abstract

This study is mixed methodology research with one group pretest and posttest design. The objectives aimed to study outcome of the development of basic working skills for intellectual disabilities people program to work in a company and to study the attitude for work after employed in the company of intellectual disabilities people, employers and caregivers.

The samples were 15 intellectual disabilities people who pass the assessment and were a trainee in the basic working skills for intellectual disabilities people program, Social Work Department, Rajabhat Institute in 2019. Therefore, 15 employers or co-workers and 15 caregivers of them are the subjects. The research instruments are the assessment of social adaptation skill and basic needed skills for work and the questionnaire for all of the subjects about attitudes for person with intellectual disabilities to work. In the part of quantitative study, the subjects were invited to focus group process for share the opinion about the program, utilization and suggestion for develop and extend the program results. Percentage, Mann-Whitney U-test and non-parametric statistic were used in data analysis.

The results of this study show that the posttest mean score of intellectual disabilities people working skills after join in program was significantly upper than the pretest score ($p < 0.05$) and for the attitudes to work, intellectual disabilities people and employer agree in moderate level. In respect of, the caregivers' attitude is in average at high level. For qualitative data, the program is effect in positive direction for train intellectual disability people to work. However, the recommendation present that the monitoring and evaluation process after employed still important for sustainable.

Keyword: The development of basic working skills for intellectual disabilities people program